

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119204311
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5119204311.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov Mgr. Andreja Kekelyho a JUDr. Martiny Mochnáčovej, vo veci navrhovateľa (osoby povinnej platiť výživné): F. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXX/XX, XXX XX A. Z. F., zastúpeného JUDr. Jozefom Pikuliakom, advokátom, so sídlom XXX XX Q. XXXX, proti odporcovi (osobe oprávnenej výživou): L. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XX, XXX XX A. Z. F., t.č. bytom XXX XX Z. XX, zastúpenému spoločnosťou: Advokátska kancelária Hagara - Hagarová, s.r.o., so sídlom Daniela Dlabáča 35, 010 01 Žilina, IČO: 36 806 498, o zrušenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 2Pc/3/2019-107 zo dňa 12.12.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 2Pc/3/2019-107 zo dňa 12. 12. 2020
p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol (veta prvá výroku). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu (veta druhá výroku).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom doručeným súdu dňa 01.04.2019 sa navrhovateľ ako osoba povinná platiť výživné domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči odporcovi určenej rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 30P/297/2015-646 zo dňa 06.12.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/23/2018 zo dňa 17.10.2018. Svoj návrh skutkovo odôvodnil tým, že po poslednom rozhodnutí o výživnom nastala podstatná zmena pomerov, ktorá má vplyv na trvanie jeho vyživovacej povinnosti voči odporcovi. Po skončení pracovného pomeru u zamestnávateľa ku dňu 29.05.2018 navrhovateľ už nemá ani pravidelný mesačný príjem z päťmesačného odstupného. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina (ďalej len „ÚPSVaR“) rozhodnutím zo dňa 11.01.2019 č. ZA3/PKNM/SOC/2019/73151-4 rozhodol, že navrhovateľa je osobou v hmotnej núdzi a priznal mu tiež pomoc v hmotnej núdzi 61,60 Eur mesačne od 01.01.2019. Od 12.06.2018 je navrhovateľ evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Zároveň navrhovateľ uviedol, že ak býva u svojej matky, nemá žiaden majetok, ani iný príjem.

3. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 30P/297/2015-646 zo dňa 06.12.2017 (jeho prvou vetou výroku), v ktorej časti bol tento rozsudok potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/23/2018 zo dňa 17.10.2018, bol navrhovateľ zaviazaný prispievať na výživu oprávneného z výživného zníženým výživným vo výške 80,00 Eur mesačne s účinnosťou od 30.10.2015. Navrhovateľ nemá žiaden majetok, žije u svojej matky, ktorá mu zabezpečuje bývanie.

Z Lekárskeho posudku o zdravotnej spôsobilosti na prácu č. 1604 vystaveného bývalým zamestnávateľom navrhovateľa dňa 28.05.2018 konajúci súd zistil,

že u navrhovateľa bola bývalým zamestnávateľom vykonaná mimoriadna prehliadka so záverom, že navrhovateľ je spôsobilý na výkon posudzovanej práce s trvalým obmedzením - zákazom práce na nočné zmeny a práce dlhodobo v stojí zo zdravotných dôvodov. Odporca je osoba zdravotne znevýhodnená, podľa komplexného posudku vydaného ÚPSVaR Žilina, Odboru sociálnych vecí a rodiny, Oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a posudkových činností zo dňa 23.06.2017 je miera funkčnej poruchy u menovaného 80% podľa prílohy č. 3 (časť IV. bod 8.) k zákonu o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, a preto sa v zmysle § 2 ods. 3 zákona považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím (ŤZP), odkázanú na opatrovanie. Starostlivosť o neho zabezpečuje jeho stará matka pani O., ktorá poberá i opatrovateľský príspevok. Podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 28.11.2019 odporca poberá invalidný dôchodok vo výške 354,70 Eur mesačne. Z potvrdení ÚPSVaR Žilina zo dňa 20.10.2020 predložených do spisu vyplynulo, že navrhovateľ je tiež poberateľom peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla v aktuálnej výške 35,88 Eur mesačne a peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia v aktuálnej výške 19,94 Eur mesačne. Podľa potvrdenia zo dňa 19.10.2020 odporca navštevuje Spojenú školu internátnu v Kysuckom Novom Meste, odbor obuvník, kde študuje v dennej forme štúdia 3. ročník. Býva so svojou starou matkou v rodinnom dome, kde mesačné náklady na plyn predstavujú sumu 33,00 Eur, rozhlas a TV 4,64 Eur, DIGI 12,60, elektrina 51,00 Eur, vodné a stočné 6,70 Eur, poplatok za komunálny odpad 18,10 Eur na osobu. Osobné mesačné výdavky odporcu tvoria náklady na internet v sume 14,39 Eur, strava 200,00 Eur, pohonné hmoty 120,00 Eur, lieky, vitamíny a výživové doplnky 25,00 Eur, školské pomôcky a poplatky 5,00 Eur, mobil 20,00 Eur, hygienické potreby a drogeria 25,00 až 30,00 Eur, oblečenie a obuv 50,00 až 60,00 Eur a havarijné poistenie motorového vozidla 135,25 Eur ročne.

4. S poukazom na § 62 ods. 1 § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti voči odporcovi nie je dôvodný. Uviedol, že priznanie invalidného dôchodku odporcovi nie je možné bez ďalšieho považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť, ekonomickej samostatnosti a automaticky nezakladá dôvod na zrušenie výživného, naposledy určeného vo výške 80,00 Eur mesačne. Z invalidného dôchodku a príspevkov si oprávnený uhrádza svoje potreby, ktoré sú z dôvodu jeho vážneho zdravotného stavu zvýšené (lekár, odkázanosť na starostlivosť iných osôb) a prispieva na úhradu nákladov na stravu a domácnosť, pričom invalidný dôchodok ani nepokrýva odôvodnené potreby odporcu. Navrhovateľ sa nezúčastňuje na osobnej starostlivosti o oprávneného, ktorý je vzhľadom na svoj zdravotný stav, v plnej miere odkázaný na opateru a starostlivosť, ktorú mu zabezpečuje jeho stará matka. Zdravotné postihnutie odporcu je trvalé a objektívne mu znemožňuje schopnosť samostatne sa živiť. Pri svojom rozhodovaní okresný súd vychádzal aj so záverov uvedených v rozhodnutiach Ústavného súdu ČR, v zmysle ktorých objektívna nemožnosť dieťaťa samostatne sa živiť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia nemôže byť pričítaná na ťarchu tohto dieťaťa v tom zmysle, že by po priznaní invalidného dôchodku nemalo právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, a teda, že by nemalo mať právo na výživné zo strany rodičov, a taktiež nárok oprávneného na dávku sociálneho systému formou invalidného dôchodku nemožno stotožniť s jeho schopnosťou samostatne sa živiť, táto dávka (aj jej výška) totiž závisí od skutočností mimo jeho vôle a svojím vlastným úsilím nemá možnosť jej výšku ovplyvniť. Vo vzťahu k majetkovým pomerom navrhovateľa konajúci súd uviedol, že nepreukázal, že sa aktívne snaží nájsť si prácu, (uvedené úsilie nepreukazuje len poberanie dávky v hmotnej núdzi a zaradenie v evidencii uchádzačov o zamestnanie). Jedná sa totiž o osobu v produktívnom veku a zdravotné obmedzenie, ktoré by u navrhovateľa spôsobovalo nemožnosť zamestnať sa nebola v konaní preukázaná. Skutočnosť, že navrhovateľ nepracuje a nemá príjem, nemôže zakladať dôvod pre zrušenie jeho vyživovacej povinnosti a nemôže byť ani na ujmu jeho zdravotne postihnutého syna. Prvoinštančný súd sa nestotožnil ani s tvrdeniami navrhovateľa týkajúcimi sa užívania motorového vozidla odporcom. Z komplexného posudku ÚPSVaR vyplýva, že je to jediná možnosť prepravy odporcu, ktorý vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu nie je schopný cestovať prostriedkami hromadnej dopravy, pričom je tu objektívna potreba jeho prepravy k lekárovi či do školy. Ako odôvodnené súd vyhodnotil aj navrhovateľom namietané poplatky za internetové služby. Odporca je totiž osobou, ktorá je na uvedený prostriedok odkázaná viac ako úplne zdravý človek. Vo vzťahu k odporcom uvádzanému rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/20/2020 zo dňa 21.10.2020, ktorým došlo k zrušeniu vyživovacej povinnosti k invalidnému dieťaťu, okresný súd zdôraznil, že každé jedno rozhodnutie o výživnom je založené na riešení čisto individuálnych otázok, jedinečných a nezameniteľných skutočností a skutkových okolností, ktoré sú v každom

prípade rozdielne a odlišné a nemôžu byť východiskom či pravidlom pre posúdenie iných prípadov, na čo pri svojej rozhodovacej praxi poukazuje aj Najvyšší súd SR. Na základe uvedených skutočností dospel prvoinštančný súd k záveru, že navrhovateľ v tomto konaní nepreukázal dôvod pre zrušenie vyživovacej povinnosti voči odporcovi a preto jeho návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

5. Rozhodnutie o trovách konania okresný súd odôvodnil aplikáciou ust. § 52 CMP.

6. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Odvolateľ prezentoval názor, že absencia skutkového zistenia o výške vyživovacej povinnosti matky odporcu a skutkového zistenia v otázke prípadnej dôvodnosti zníženia výživného navrhovateľa predstavujú vady konania a nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Za nesprávne považoval odvolateľ aj skutkové zistenia okresného súdu, ktorý záver o tom, že odporca je žiakom 3. ročníka Spojenej školy internátnej v Kysuckom Novom Meste, vyvodil z potvrdenia o návšteve uvedenej školy v školskom roku 2017/2018, pričom uvedená škola podľa webovej stránky poskytuje výučbu pre znevýhodnené deti v troch ročníkoch, a nie v piatich. Okrem toho navrhovateľ namietal, že prvoinštančný súd vo svojom rozhodnutí poukazoval na výdavky v domácnosti, ktoré však sú výdavkami starej matky odporcu, a nie priamo odporcu. Ďalej odvolateľ tvrdil, že podľa jeho názoru odporca z dôvodu svojho zdravotného stavu nie je schopný používať internet. Navrhovateľ sa nestotožnil ani so skutkovými zisteniami okresného súdu vo vzťahu k výdavkom za motorové vozidlo, ktorého odporca ani nie je vlastníkom. Napokon navrhovateľ namietal, že konajúci súd pri posudzovaní pomerov navrhovateľa nezobral do úvahy skutočnosť, že pandémia COVID - 19 už vyše roka výrazne negatívne ovplyvňuje pomery na trhu práce, s čím súvisia výrazne obmedzené možnosti voľných pracovných miest a tým aj možnosť navrhovateľa získať prácu. Podľa názoru odvolateľa v posudzovanom prípade sa súd prvej inštancie dostatočne nevenoval porovnaniu pomerov účastníkov konania a nebral do úvahy individuálne okolnosti prípadu. Za nepreskúmateľné považoval odvolateľ napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie z dôvodu absencie popisu vyhodnotenia individuálnych pomerov účastníkov konania, ako aj tvrdenie súdu, že odporca nenadobudol schopnosť sám sa živiť, a že ani v dôsledku vzniku nároku na invalidný dôchodok automaticky nezanikla vyživovacia povinnosť navrhovateľa.

8. Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

9. Ďalšie podania účastníkov v rámci odvolacieho konania súdu neboli produkované.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie navrhovateľa bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré je možné napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a bez nariadenia pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) v spojení s § 2 ods. 1 CMP rozsudok okresného súdu vo veci samej, t. j. v prvej vete výroku a tiež v závislom výroku o trovách konania (veta druhá výroku), ako vecne správny potvrdil.

11. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

12. Súčasne odvolací súd preskúmal námietky navrhovateľa uvedené v jeho opravnom prostriedku proti rozsudku okresného súdu a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

13. Primárne odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd) nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo

účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania, rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdov (§ 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu. Zároveň je nutné dodať, že skutočnosti všeobecne známe (tzv. notoriety) alebo známe súdu z jeho činnosti, sa nedokazujú (§ 186 ods. 1 CSP). Ide o také skutočnosti, ktoré sú známe pomerne širokému okruhu ľudí a vedomosť o týchto skutočnostiach možno u bežného, priemerne vzdelaného človeka žijúceho v danom mieste a čase predpokladať. Nie je pritom podmienkou, aby boli známe každému. Nedokazujú sa ani skutočnosti známe súdu z jeho rozhodovacej činnosti (napr. z konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti a pod). Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo návrh otca na zrušenie vyživovacej povinnosti voči jeho plnoletému synovi zamietol a ku svojim záverom dospel v kontexte všetkých ostatných vykonaných dôkazov, s prihliadnutím na individuálne okolnosti prejednávanej veci.

14. Zákon o rodine umožňuje, ak sa zmenia pomery na strane rodičov, prípadne na strane detí samotných, aby výživné bolo novým spôsobom upravené (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine). Samozrejme nejde o akúkoľvek zmenu, ale o takú zmenu, ktorá má význam pre záver, že výživné určené v predchádzajúcom rozhodnutí už nezodpovedá zmenenej situácii, a to jednak na strane osôb výživou povinných, tak i osoby k výžive oprávnenej. Takouto zmenou pomerov nie je teda akákoľvek zmena z hľadísk rozhodujúcich pre určenie výživného, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho rázu v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie predchádzajúceho rozhodnutia, teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov.

15. V prejednávanej veci bolo jednoznačne preukázané, že osoba oprávnená výživou - L. je osobou ťažko zdravotne postihnutou a od 29.10.2015 poberá invalidný dôchodok z mladosti, ako aj ďalšie štátne príspevky na kompenzáciu jeho ťažkého zdravotného postihnutia, špecifikované v napadnutom rozhodnutí. Je teda zrejmé, že plnoletý syn navrhovateľa je naďalej odkázaný na výživu. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci postupoval správne, keď sa zameril na skúmanie, či od poslednej úpravy výživného navrhovateľa k jeho synovi L. došlo k takým zásadným zmenám pomerov, či už na strane povinného rodiča alebo osoby oprávnenej výživou, ktoré by odôvodňovali či už zrušenie alebo zníženie výšky výživného. Okresný súd správne konštatoval, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že osoba oprávnená výživou má stály príjem v podobe invalidného dôchodku vo výške 354,70 Eur mesačne, ako aj príspevkov na kompenzáciu, ktoré poberá v zmysle zákona č. 447/2008 Z. z. (konkrétne na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, aktuálne vo výške 19,94 Eur mesačne (s účinnosťou od mesiaca 07/2020) a kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla aktuálne v sume 35,88 Eur mesačne (od mesiaca 07/2020), a teda v konečnom dôsledku možno konštatovať, že v oblasti príjmov jeho situácia zostala v podstate na úrovni, ktorá bola pri predchádzajúcom rozhodnutí. Navyiac netreba opomínať ani objektívny rast životných nákladov. Z potvrdenia školy zo dňa 19.10.2020 vyplýva, že v školskom roku 2020/2021 navštevuje L. Spojenú školu internátnu v Kysuckom Novom Meste, odbor obuvník, kde študuje v dennej forme štúdia v 3. ročníku. L. teda pokračuje v príprave na svoje budúce povolanie. Hoci otec vo svojom oprávnom prostriedku namietal dĺžku štúdia svojho syna, táto skutočnosť bola ním v konaní účinne popretá. Otec nepredložil do spisu žiaden doklad/listinu, ktorým by účinne poprel dôkaz predložený jeho synom do spisu o tom, že aktuálne navštevuje 3. ročník uvedenej strednej školy (pozri bod 8. a 13. rozsudku okresného súdu, s odkazom na č.l. 74 spisu). Zároveň netreba opomínať fakt, že L. je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na celodennú starostlivosť inej osoby a jeho zdravotný stav si vyžaduje nemalé výdavky (lieky, doprava výlučne osobným motorovým vozidlom a pod.). Je len logické, že L. uhrádza pomernú časť výdavkov (polovicu) spojených s bývaním u starej mamy a nákladov na jej domácnosť. Rovnako možno súhlasiť s tvrdením odvolateľa, že L. ako osoba ŤZP nie je schopný využívať internet. Zdravotné postihnutie sa totiž nemalou mierou podieľa na sociálnej izolácii človeka. Práve vďaka využívaniu internetových služieb, osoby ŤZP nestrácajú kontakt s okolitým svetom a tieto im poskytujú možnosti dôležitých interakcií. Uvedený záver podporuje i skutočnosť, že L. sa snaží štúdiom na strednej škole získať výučný list, ktorý mu do budúcnosti zabezpečí aj napriek jeho zdravotnému hendikepu možnosť uplatniť sa na trhu práce. L. teda napriek tomu, že je osobou ŤZP, vníma okolitý svet a snaží sa vzdelávať. Odkázanosťou L. na individuálnu prepravu sa tiež dôsledne zaoberal konajúci súd v bode 11. a 12. napadnutého rozhodnutia a samozrejme ÚPSVaR, ktorý skúmal mieru jeho funkčnej poruchy. Na tom nič nemení ani fakt, že osobné motorové vozidlo, ktorým mu je zabezpečovaná preprava, nie je evidované na jeho osobu.

Podstatným je totiž účel, na ktorý sa predmetné osobné motorové vozidlo využíva. Nesporným je totiž fakt, že zdravotné postihnutie bráni L. v bežnom živote (napr. na účely návštevy lekára, školy, či nákupu osobných vecí/potrieb a pod.) využívať prostriedky verejnej hromadnej dopravy.

16. Otec (navrhovateľ) je aktuálne evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie, kde bol zaradený 30.05.2018 a s účinnosťou od 01.01.2019 jeho mesačný príjem predstavuje iba dávka v hmotnej núdzi v sume 61,60 Eur a za obdobie od 01/2020 do 11/2020 v sume 66,30 Eur. Okresný súd postupoval správne, ak na túto skutočnosť pri svojom rozhodovaní neprihliadal. Hoci otec v prvoinštančnom konaní poukazoval na svoje aktuálne príjmy (výšku dávky v hmotnej núdzi, ktorú poberá), nemajetnosť a tiež na skutočnosť, že býva u svojej mamy, je potrebné poznamenať, že pri rozhodovaní súdu o zrušení/znížení výživného vo vzťahu k povinnému rodičovi súd neberie do úvahy len reálne zárobky, ale aj potencialitu jeho príjmov. Pokiaľ otec poukazoval na svoj zhoršený zdravotný stav, ktorý viedol ku skončeniu jeho pracovného pomeru u predchádzajúceho zamestnávateľa, okresný súd správne poznamenal, že z lekárskeho posudku o zdravotnej spôsobilosti na prácu zo dňa 28.05.2018 vyplýva nespôsobilosť otca na výkon posudzovanej práce s trvalým obmedzením, a to so zákazom práce na nočné zmeny a so zákazom práce v dlhodobom stoji. To znamená, že pracovný potenciál otca nie je natoľko obmedzený, aby si nemohol nájsť prácu, za ktorú by bol ohodnotený tak, aby pokryl jednak svoje vlastné osobné potreby, ako aj plnenie vyživovacej povinnosti voči svojmu ťažko zdravotne postihnutému synovi. Otec mohol tiež využiť možnosť rekvalifikácie. Akonáhle sa človek stane rodičom, nadobúda určité práva s tým spojené, ale tiež mu začne vznikať určité obmedzenie dané existenciou dieťaťa a jeho záujmami. Ak sa rozhodne preto rodič využívať práva na slobodu pohybu a voľbu povolania, či byť nezamestnaný, musí mať pritom súčasne na zreteli záujmy svojho dieťaťa, v prejednávanej príhode tak záujem na zabezpečení všetkých potrieb svojho ťažko zdravotne postihnutého syna napomáhajúcej všestrannému rozvoju jeho osobnosti. V prípade kolízie záujmu dieťaťa a rodiča preváži záujem dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje na argumentáciu Ústavného súdu ČR I. ÚS 1335/14 zo dňa 26.05.2014, ktorá je vzhľadom na podobnosť právnej úpravy plne aplikovateľná i na prejednanú vec.

17. V posudzovanom prípade bola teda rozhodnou pre posúdenie ďalšieho trvania vyživovacej povinnosti otca potencialita jeho príjmov (ako už bolo uvedené vyššie), na ktorú je súd povinný pri rozhodovaní o výživnom prihliadať. Je teda zrejmé, že príjem otca môže byť vyšší, než ako ho prezentoval v priebehu tohto konania. Na uvedenom závere preto nič nemôže zmeniť ani súčasná pandémia WHO (COVID - 19) tvrdením o jeho nemožnosti sa zamestnať. Práve naopak, v tomto období ľudia na Slovensku využívali rôzne formy práce aj brigády, a to aj tí, ktorí napr. z dôvodu výnimočného stavu a uzavretia hraníc nemohli pracovať, či už doma alebo v zahraničí. Zároveň je potrebné prihliadnúť aj na to, že otec si v tomto súdnom konaní platí služby advokáta, ktorých cena, ako je všeobecne známe, nezodpovedá ním prezentovanému statusu človeka s nízkym príjmom. Otec si predsa musí byť vedomý, že na základe plnomocenstva udeleného jeho advokátovi na zastupovanie v tomto konaní (č.l. 20 spisu) a dohody o poskytnutí právnej pomoci uzavretej s advokátom, bude povinný svojmu právnenému zástupcovi uhradiť odmenu za zastupovanie spolu s výdavkami a náhradu za stratu času, po ich vyúčtovaní a tieto mu zaplatiť bez ohľadu na to, či bude v konaní úspešný alebo nie. V prípade nepriaznivej sociálnej situácie by otec nepochybne využil služby Centra právnej pomoci, zriadeného pre tento účel sociálne odkázaným ľuďom. Je teda zrejmé, že príjem otca ako povinného rodiča deklarovaný v konaní (na základe ním predložených potvrdení), reálne nezobrazuje jeho životnú úroveň tak, ako sa ju snaží prezentovať v aktuálne prejednávaných veciach. V dôsledku toho okresný súd postupoval správne, keď návrh otca o zrušenie vyživovacej povinnosti zamietol.

18. Pokiaľ otec namietal, že súd prvej inštancie nedostatočne vyhodnotil osobné, zárobkové a majetkové pomery matky, k tomu odvolací súd uvádza, že v konaní o zmenu výšky výživného sú podstatnými pre rozhodnutie súdu odôvodnené potreby osoby oprávnenej výživou (L.) a osoby povinnej výživou (v danom prípade jeho otca F. V.). Akékoľvek ďalšie dokazovanie vo vzťahu k matke by bolo preto nadbytočné.

19. Podľa názoru odvolacieho súdu priznaný invalidný dôchodok spolu s priznanými príspevkami pre ŤZP plnoletému dieťaťu len čiastočne kompenzuje úhradu životných nákladov, ktoré nemá pokryté a zabezpečené výživným od osoby povinnej platiť výživné.

20. Zároveň krajský súd v zhode so súdom prvej inštancie dodáva, že priznanie invalidného dôchodku samo o sebe nemôže byť okolnosťou, ktorá by znamenala automaticky zníženie vyživovacej povinnosti, resp. zánik vyživovacej povinnosti rodiča k dospelému dieťaťu. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I. ÚS 1996/12 zo dňa 24.07.2013, z ktorého vyplýva, že priznaním invalidného dôchodku a príspevku na opateru (resp. ďalších dávok) nezaničí

automaticky vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu, ktoré nie je schopné samo sa živiť. Tento záver vychádza z doktríny, podľa ktorej ak dieťa nenadobudne schopnosť samostatne sa živiť, napr. z dôvodu plnej invalidity, vyživovacia povinnosť rodičov bude trvať po dobu celého jeho života. Podkladom takto prijatého záveru bol už skôr vydaný nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. 2306/12 zo dňa 13.03.2013, v ktorom ústavný súd odmietol tézu, že priznanie invalidného dôchodku a príspevku na opateru dieťaťu by vo svojich dôsledkoch mali znamenať podstatne rovnaký stav, ako by bolo dieťa schopné samo sa živiť. Priznanie invalidného dôchodku nemôže znamenať, že týmto budú pokryté všetky individuálne potreby jeho príjemcu.

21. Okresný súd teda v prejednávanej veci komplexne zhodnotil odôvodnené potreby osoby oprávnenej výživou, ako aj skutočnosť, že aktuálne ešte nie je schopná sa samostatne živiť, ako aj osobné, zárobkové a majetkové pomery povinného rodiča, t. j. otca, najmä správne prihliadol na potencialitu jeho príjmov. Na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam, ktoré uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku.

22. Keďže v odvolacom konaní tiež oproti času posledného rozhodovania súdu o výživnom na L. (rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 30P/297/2015-646 zo dňa 06.12.2017 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/23/2018 zo dňa 17.10.2018, právoplatných 30.01.2019) neboli zistené a preukázané žiadne skutočnosti, t. j. zmena pomerov v zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktorá by odôvodňovala zmenu napadnutého rozhodnutia, krajský súd na základe zisteného skutkového a skutočného stavu, prihliadajúc na relevantnú právnu úpravu, rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

23. Rovnako vecne správny je aj výrok o trovách prvoinštančného konania o tom, že žiaden z účastníkov (navzájom voči sebe) nemá nárok na náhradu trov konania, ktorý plne zodpovedá ust. § 52 CMP.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

25. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.